

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ «ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ»

(ΠΡΩΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

Σύμφωνα με τη θεωρητική και μεθοδολογική προσέγγιση της έρευνας αξιολόγησης, η θεραπεία απεξάρτησης δεν ορίζεται αποκλειστικά σε σχέση με τη χρήση ψυχοτρόπων ουσιών «Η απεξάρτηση δεν μπορεί να περιορίζεται απλώς και μόνο στη διακοπή της χρήσης ουσιών, Κ.Μάτσα». Λαμβάνει υπόψη της και μια σειρά άλλων παραγόντων που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής και την κοινωνική δραστηριοποίηση του ατόμου.

Για τη διερεύνηση αυτών των παραγόντων διαμορφώθηκε ερωτηματολόγιο που στόχο είχε την αποτύπωση των αλλαγών που έχουν επέλθει στον τρόπο ζωής των απεξαρτημένων με βασικό άξονα τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου τους και την ποιότητα του τρόπου ζωής τους. Ο όρος ποιότητας ζωής αποτελεί σχετικά μια νέα έννοια, που από τη δεκαετία του 50 που εμφανίστηκε, αναπτύχθηκε και έχει γίνει περισσότερο σύνθετη. Η ποιότητα ζωής σχετίζεται με το βαθμό ικανοποίησης από τη ζωή (Campbell et al, 1976), αναφέρεται στη σωματική υγεία των ατόμων, στην κοινωνική, υλική, και ψυχολογική ευεξία τους (Young & Longman, 1983) και επηρεάζεται σημαντικά από την ύπαρξη και χρήση του ελεύθερου χρόνου (European Foundation For the Improvement of Living and Working, 2003).

Το ερωτηματολόγιο διερεύνησης του τρόπου ζωής των απεξαρτημένων και των αλλαγών που έχουν επέλθει ως αποτέλεσμα της θεραπείας τους απαρτίζεται από 3 κατηγορίες ερωτήσεων : Η πρώτη περιλαμβάνει 5 ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, η δεύτερη 2 ερωτήσεις κλειστού τύπου και η τρίτη 3 ερωτήσεις μεικτού τύπου οι οποίες συνδυάζουν κλειστού τύπου ερωτήματα με επεξηγηματικά υποερωτήματα ανοιχτού τύπου.

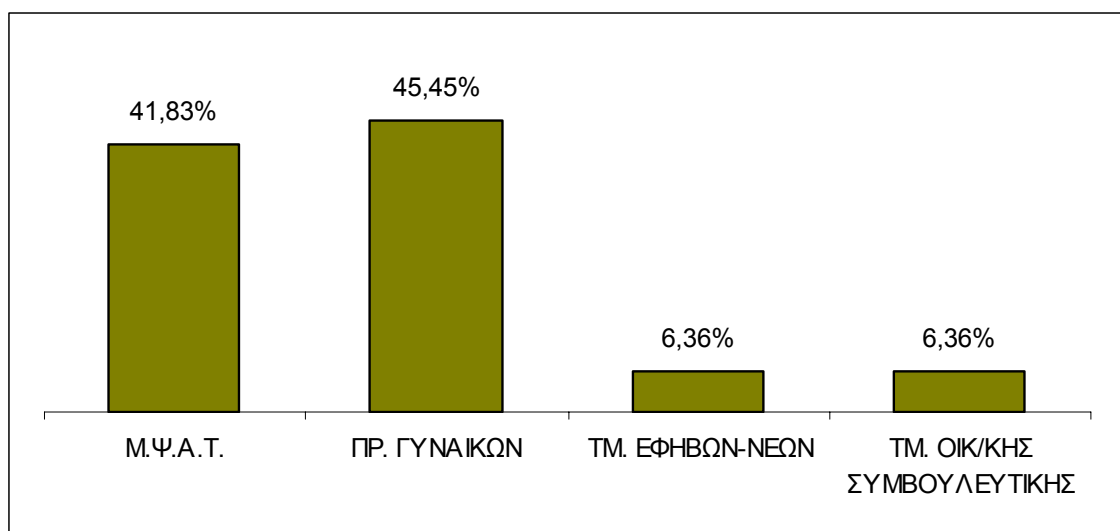
Στο ερωτηματολόγιο διατυπώνονται ερωτήματα σχετικά με:

- Την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου
- Τον τρόπο διασκέδασης
- Την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και ασχολιών
- Την κοινωνική δικτύωση και τη συμμετοχή στα κοινά
- Τις διαπροσωπικές σχέσεις
- Την προσωπική ανάπτυξη και φροντίδα του εαυτού

- Την ύπαρξη αμέσων στόχων
- Την ύπαρξη μακροπρόθεσμων στόχων

Τα κριτήρια συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου είναι δύο : Πρώτον, η αποχή από τη χρήση ψυχοτρόπων ουσιών και δεύτερον η μη συμμετοχή σε θεραπευτικό πρόγραμμα. Τα άτομα που βρίσκονται σε θεραπεία απεξάρτησης συμμετέχουν ενεργά σε θεραπευτικού τύπου δραστηριότητες και ψυχοεκπαιδευτικές ομάδες που δεν μπορούν να θεωρηθούν δραστηριότητες διαχείρισης ελεύθερου χρόνου και τρόπος ζωής. Για αυτό και τα ερωτηματολόγια των ατόμων που βρίσκονται σε θεραπεία εξαιρέθηκαν. Άλλωστε ο στόχος του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου είναι η διερεύνηση των αλλαγών που έχουν επέλθει ως αποτέλεσμα της θεραπευτικής διαδικασίας. Από τις 188 συνεντεύξεις EuroPAsi που πραγματοποιήθηκαν συνολικά, το ερωτηματολόγιο του τρόπου ζωής δόθηκε στα 110 άτομα. Τα υπόλοιπα 78 εξαιρέθηκαν, γιατί δεν πληρούσαν τα παραπάνω κριτήρια. Οι απαντήσεις που δόθηκαν από το ερωτηματολόγιο του τρόπου ζωής κατηγοριοποιήθηκαν και στην συνέχεια πραγματοποιήθηκε η ποσοτική και η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων. Χρήσιμο είναι να αναφερθεί πως στις ερωτήσεις τα άτομα μπορεί να έδωσαν και παραπάνω από μία απαντήσεις. Συγκεντρωτικά, το ποσοστό 41,83% των ερωτηματολογίων αντιστοιχεί στο δείγμα της Μονάδας Ψυχολογικής Απεξάρτησης Τοξικομανών, το 45,45% στο Ειδικό Πρόγραμμα Απεξάρτησης Γυναικών και 6,36% συγκεντρώνουν το τμήμα Εφήβων Νέων και το Τμήμα Οικογενειακής Συμβουλευτικής και Θεραπείας

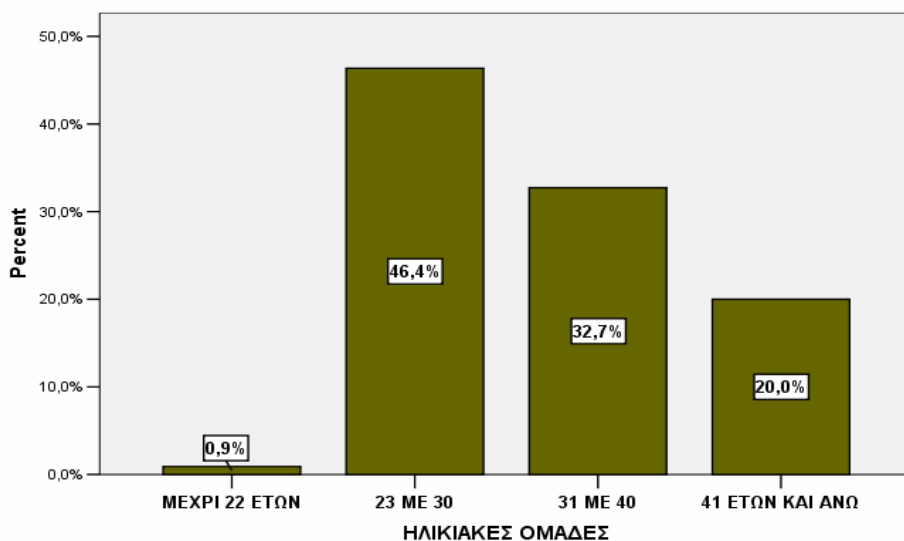
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ (σχ.1)

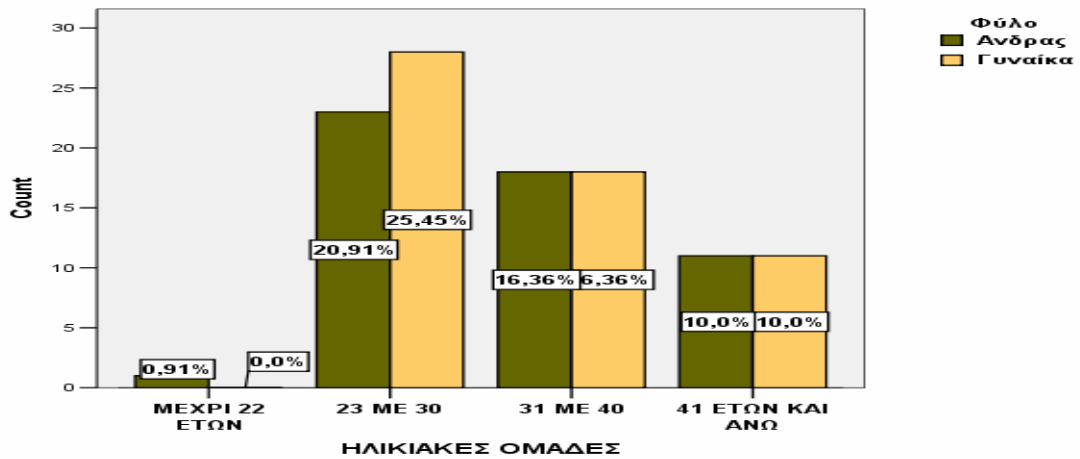
Για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε πληρέστερη ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων που προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο του τρόπου ζωής χρειάζεται να έχουμε και ορισμένα στοιχεία από το EuroAsi. Για το λόγο αυτό δημιουργήθηκε μια ειδικά διαμορφωμένη βάση όπου έγινε η επεξεργασία των αντίστοιχων 110 συνεντεύξεων EuroAsi.

Ο μέσος όρος ηλικίας των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα διερεύνησης του τρόπου ζωής είναι τα 33,53 έτη, με τη μικρότερη ηλικία να είναι τα 22 έτη και τα 57 έτη η μεγαλύτερη. Προκύπτει πως αυτά τα 110 άτομα ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 23 με 30 έτη σε ποσοστό 46,4%, σε ποσοστό 32,7% στην ηλικιακή ομάδα 31 με 40 έτη, και σαρανταενός ετών και άνω το 20%.Στις ηλικιακές ομάδες 31 με 40 και 41 ετών και άνω η αναλογία αντρών γυναικών είναι η ίδια. Για την ηλικιακή ομάδα 23 με 30 οι γυναίκες είναι περισσότερες σε ποσοστό 5%.

ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (σχ.2)

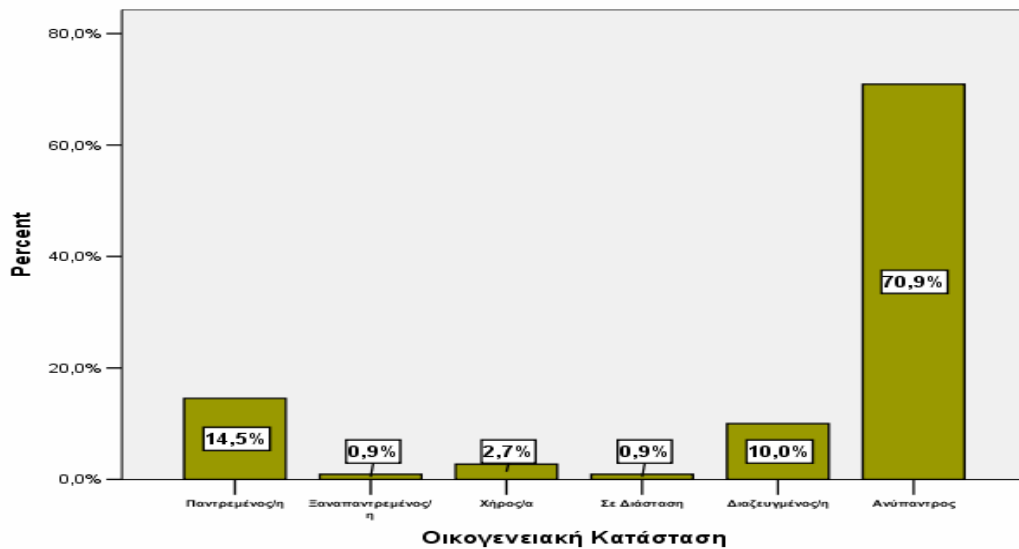

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΕ ΑΞΟΝΑ ΤΟ ΦΥΛΟ (σχ.3)

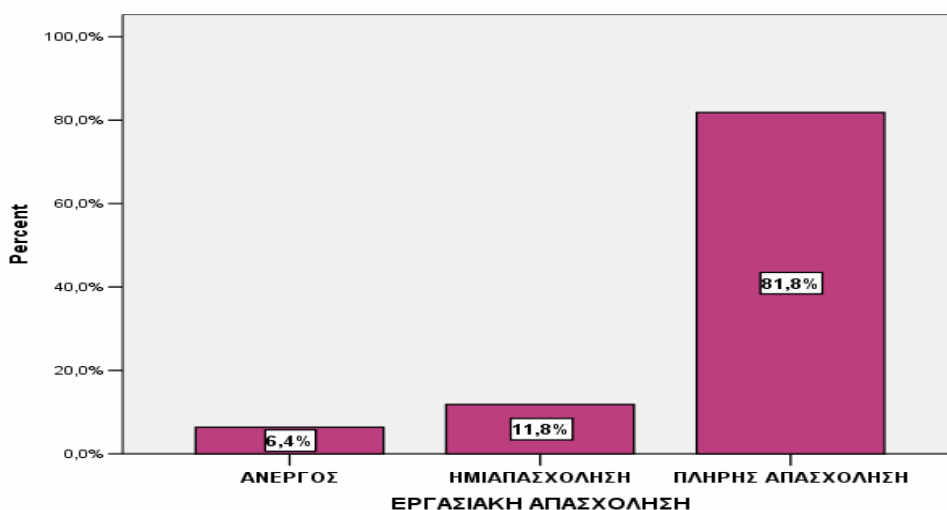
Το 70,9% είναι ανύπαντροι, το 14,5% είναι παντρεμένοι, το 10% διαζευγμένοι και μικρά ποσοστά συγκεντρώνουν οι υπόλοιπες κατηγορίες.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (σχ.4)

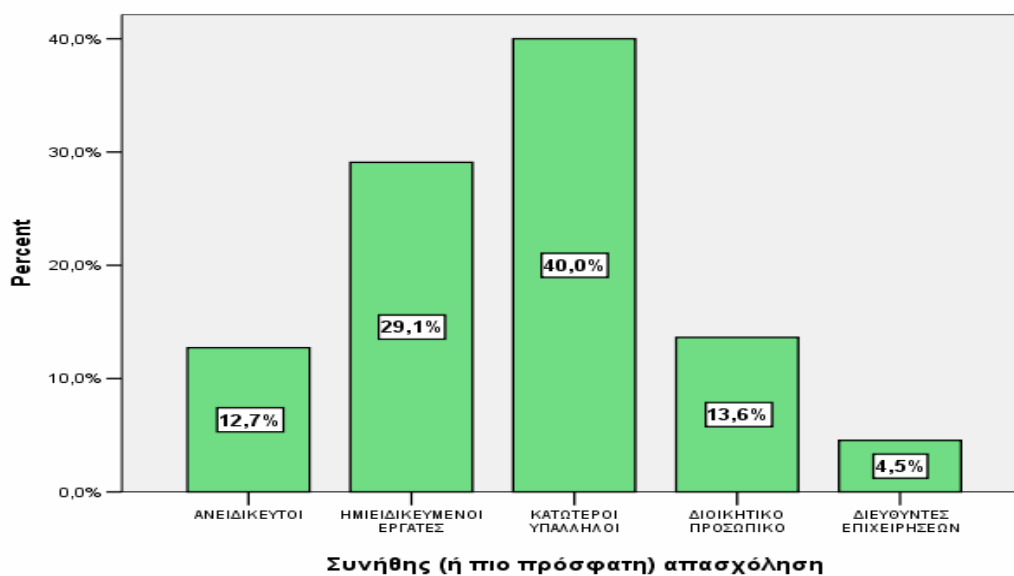

Το 81,8% εργάζεται με όρους πλήρης απασχόλησης και είναι συνήθως κατώτεροι υπάλληλοι σύμφωνα με την ταξινόμηση επαγγελμάτων που έχει γίνει για το EuroAsi (κατηγορίες επαγγελμάτων Hollingshead.)

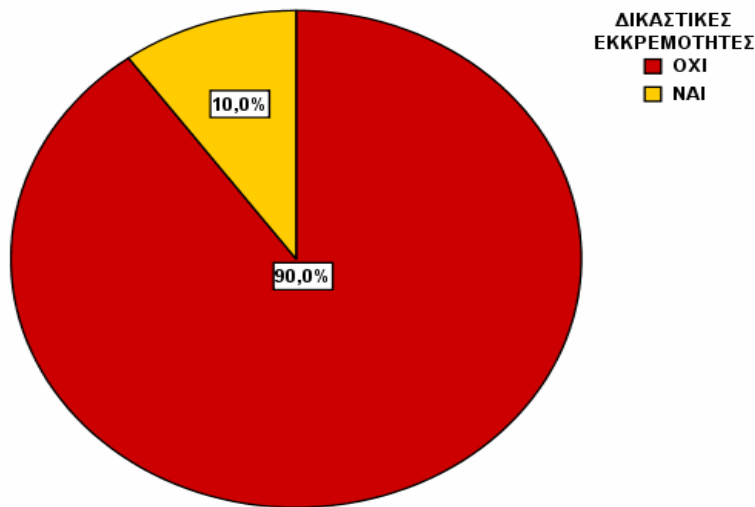
ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (σγ.5)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ (σγ.6)

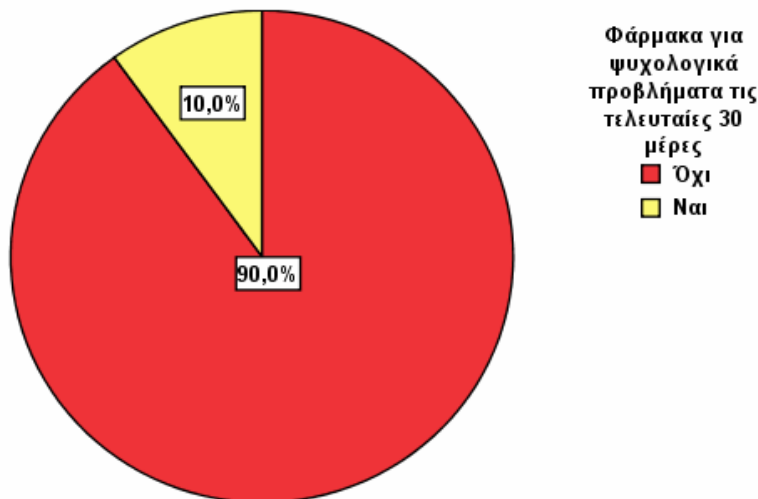

Η συντριπτική πλειοψηφία 90% δεν αντιμετωπίζει δικαστικές εκκρεμότητες, ενώ εμπλοκή με το νόμο έχει μόνο το 10%.

(Σχ.7)

Φαρμακευτική αγωγή για ψυχολογικά και συναισθηματικά προβλήματα λαμβάνει το 10% του δείγματος. Και όπως φαίνεται από τον πίνακα που ακολουθεί (Πιν. 1) η χρήση φαρμάκων για ψυχολογικού λόγους μετά τη θεραπευτική διαδικασία μειώνεται δραστικά

Φάρμακα για ψυχολογικά προβλήματα σε όλη τη ζωή (Πιν.1)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Όχι	73	66,4	66,4
	Ναι	37	33,6	33,6
	Total	110	100,0	100,0

Στα άτομα που έγινε διερεύνηση του τρόπου ζωής τους φαίνεται πως είναι ικανοποιημένα από την οικογενειακή τους κατάσταση σε ποσοστό 72,7% , δεν αντιμετωπίζουν κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας σε ποσοστό 67,3% και σε ποσοστό 76,4% είναι ικανοποιημένα από τις συνθήκες διαβίωσής τους. Αυτοί είναι παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο στον τρόπο ζωής των ατόμων όπως και ο ελεύθερος χρόνος τους.

ΧΡΟΝΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Οχι	74	67,3	67,3
	Ναι	36	32,7	32,7
	Total	110	100,0	100,0

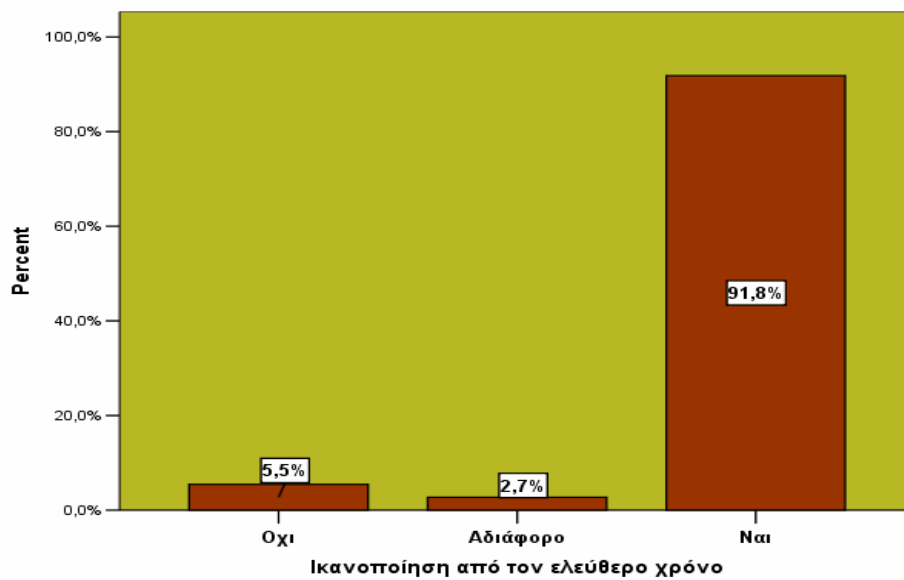
ΕΙΣΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Οχι	18	16,4	16,4
	Αδιάφορο	12	10,9	10,9
	Ναι	80	72,7	72,7
	Total	110	100,0	100,0

ΕΙΣΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Οχι	24	21,8	21,8
	Αδιάφορο	2	1,8	1,8
	Ναι	84	76,4	76,4
	Total	110	100,0	100,0

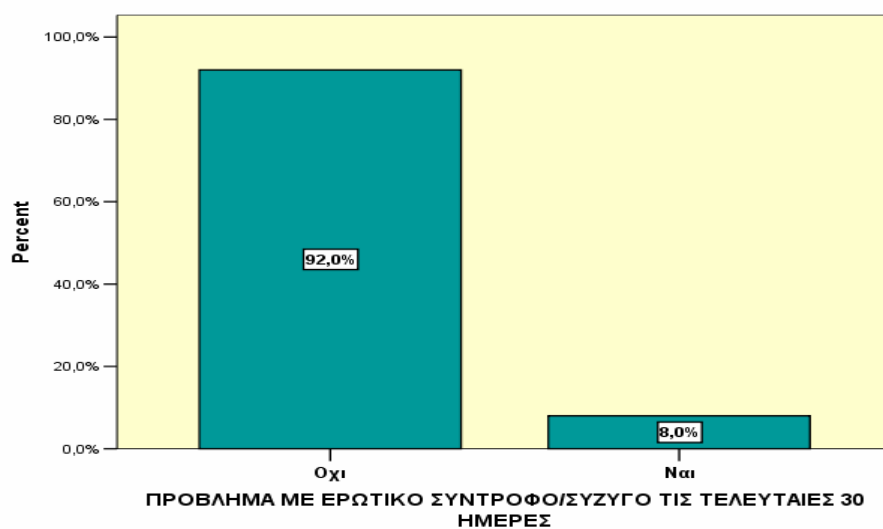
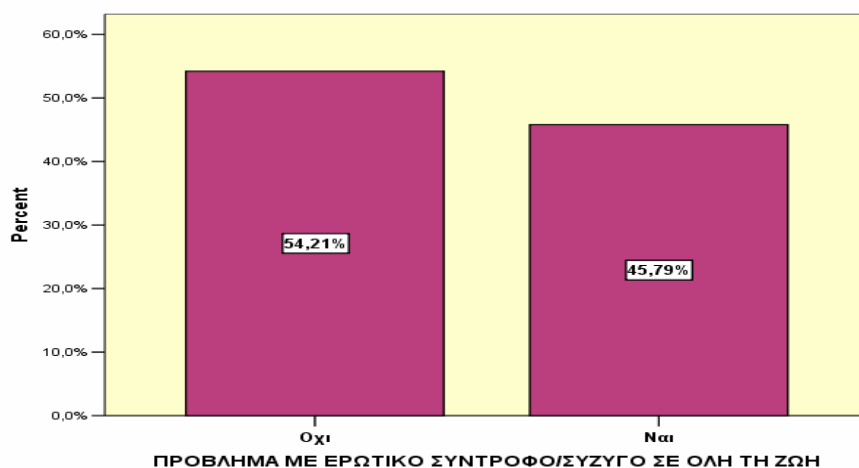
Τα άτομα του δείγματος είναι ικανοποιημένα από τον ελεύθερο χρόνο τους σε ποσοστό 91,8%. Επίσης, από τα δεδομένα προκύπτει πως ο μέσος όρος στενών φίλων που έχουν είναι τα 2,65 άτομα.

(σχ.9)

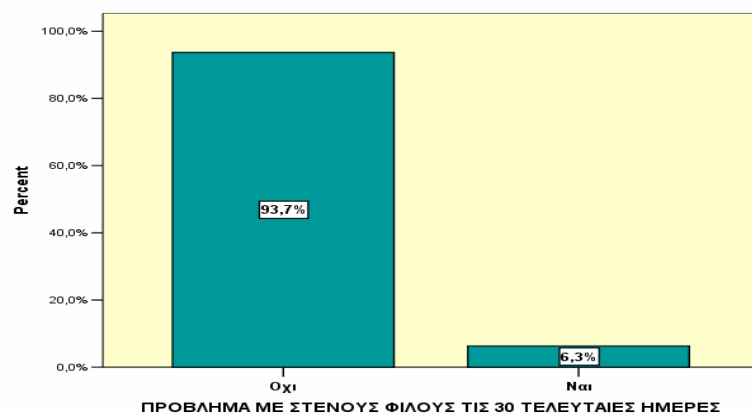
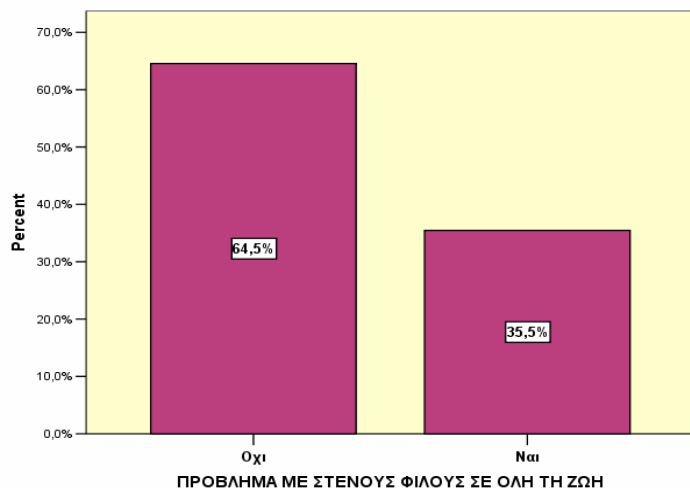
Η ποιότητα των συντροφικών τους σχέσεων, οι σχέσεις με συγγενικά και φιλικά πρόσωπα αποτελούν δείκτες ποιότητας ζωής. Και εδώ φαίνεται πως οι σχέσεις με τον ερωτικό σύντροφο έχουν βελτιωθεί, αφού τις τελευταίες 30 ημέρες μόνο το 8% αναφέρει προβληματική σχέση με σύντροφο ένα ποσοστό που έχει κατά πολύ μειωθεί. Σε όλη τους τη ζωή προβλήματα με σύντροφο αντιμετώπιζε το 45,79% των ατόμων.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (σχ.10)

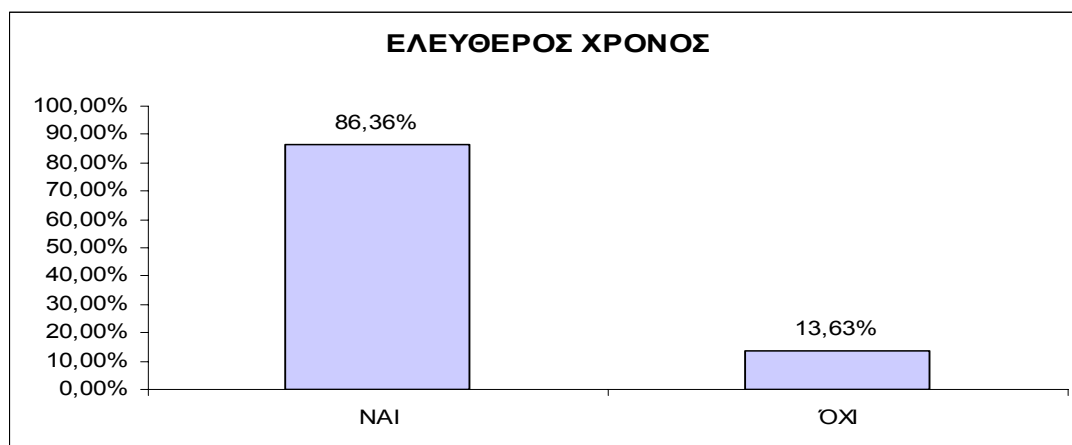
Σημαντική μείωση φαίνεται και στις προβληματικές σχέσεις με φίλους που από 35,5% μειώθηκε στο 6,3%.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (σχ11)

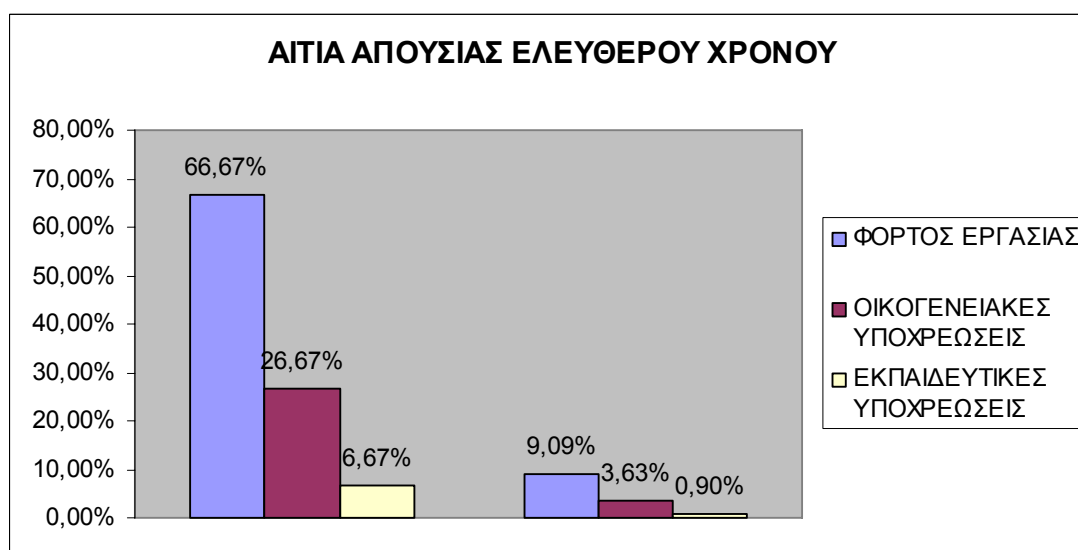
Η βελτίωση των σχέσεων των ατόμων τόσο σε φιλικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο συντρόφων αποτυπώνει πως κατά τη διάρκεια της θεραπείας απεξάρτησης τα άτομα δε αντιμετωπίζονται αποκομμένα από το οικείο περιβάλλον τους, αλλά ως μέρος του. Οι αλλαγές που διαφαίνονται στο δίκτυο των σχέσεων τους είναι επιθυμητές και απαραίτητες τόσο για την πρόληψη της υποτροπής όσο και για την καλύτερη ποιότητα ζωής. (σχ.10 & σχ.11).

Ελεύθερο χρόνο εκτός εργασίας και οικογενειακών υποχρεώσεων φαίνεται να έχει το 86,36% των ατόμων ενώ στο 13,63% απουσιάζει ο ελεύθερος χρόνος.

(Σχ.12)

Η απουσία ελεύθερου χρόνου στο μεγαλύτερο ποσοστό φαίνεται πως οφείλεται στο φόρτο εργασίας 66,67% ένα ποσοστό που ανταποκρίνεται σε όσους δεν έχουν ελεύθερο χρόνο και στο σύνολο των 110 ερωτηματολογίων είναι το 9,09%. Μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι οικογενειακές και εκπαιδευτικές υποχρεώσεις. Από τη βιβλιογραφία προκύπτει ένας από τους δείκτες ποιότητας ζωής είναι και οι εκπαιδευτικοί στόχοι.

(Σχ.13)

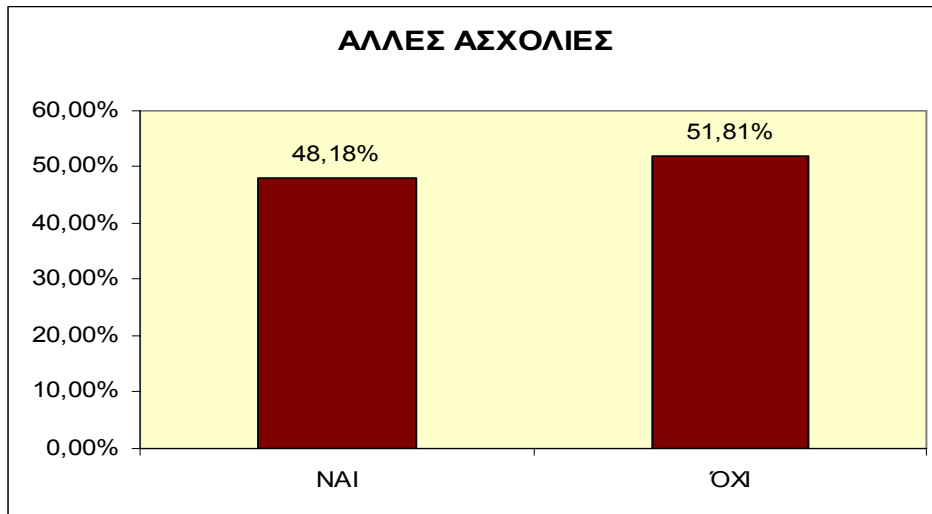
Φαίνεται πως σε μεγαλύτερο ποσοστό 60% ο ελεύθερος χρόνος αξιοποιείται με βόλτες με φίλους, σε ποσοστό 30% με αθλητικές δραστηριότητες και περίπου στο 20% με διάβασμα, κινηματογράφο, θέατρο, συναυλίες και μουσική. 13,63% αναφέρει ταξίδια και εκδρομές και γύρω στο 10% φωτογραφία, ζωγραφική και βόλτες με σύντροφο. 8,18% αναφέρει πως ο ελεύθερος χρόνος είναι χρόνος ξεκούρασης και το 7,27% το διαχειρίζεται με παρακολούθηση τηλεοπτικών προγραμμάτων. Υπάρχει και ένα ποσοστό 37,89% που έχει ταξινομηθεί στις άλλες ασχολίες και αφορά δραστηριότητες όπως στη φροντίδα κήπου, στη μαγειρική, στην παρακολούθηση εκθέσεων και πολιτιστικών δρώμενων, στους περιπάτους και την ενασχόληση με μουσικά όργανα.

(Σχ.14)

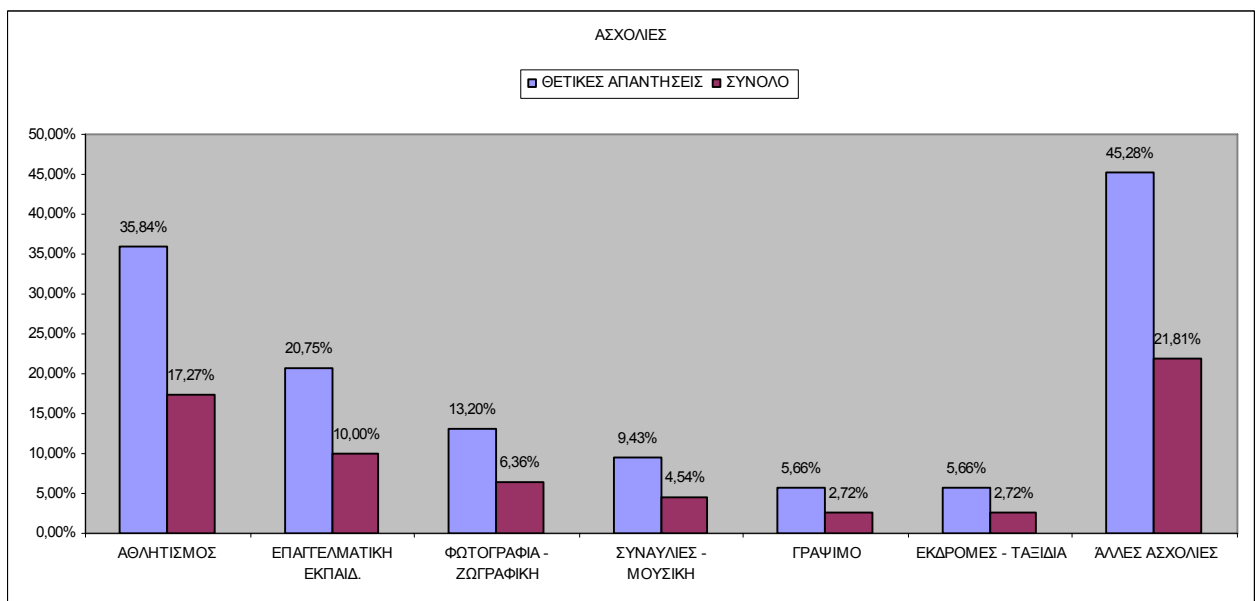
Οι διαπροσωπικές σχέσεις των ατόμων φαίνονται πολύ ισχυρές, αφού διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο τόσο στην αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου όσο και στην αντιμετώπιση των δυσκολιών (σχ.23).

Το 48,18% αναφέρει πως έχει και άλλες ασχολίες εκτός από την εργασία.

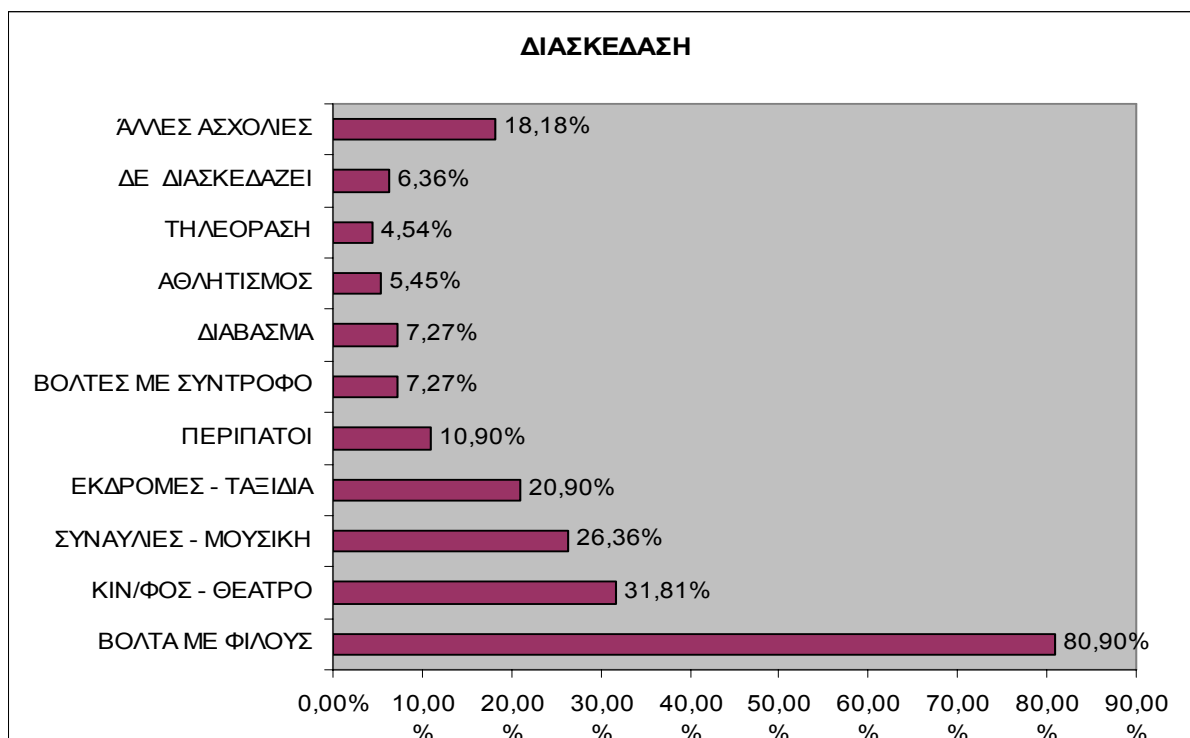
(Σχ.15)

Και αυτές αφορούν σε ποσοστό 35,84% στον αθλητισμό, σε ποσοστό 20,75% στην επαγγελματική εκπαίδευση, σε ποσοστό 13,20% στη φωτογραφία και τη ζωγραφική. Το 9,43% αναφέρει τις συναυλίες και το 5,66% τη συγγραφή κειμένων και την οργάνωση εκδρομών και ταξιδιών. Η κατηγορία άλλες ασχολίες συμπεριλαμβάνουν την ενασχόληση με κατασκευές στο σπίτι, το μοντελισμό, τη συμμετοχή σε ερασιτεχνικές ομάδες τέχνης.

(Σχ.16)

Τα άτομα διασκεδάζουν σε ποσοστό σχεδόν 81% με βόλτες με φίλους. Το 31,81% με την παρακολούθηση κινηματογραφικών έργων και θεατρικών παραστάσεων το 26,36% με συναυλίες και ακρόαση μουσικής, το 20,90% με εκδρομές και ταξίδια. Περιπάτους αναφέρει το 10,90%, του δείγματος, βόλτες με σύντροφο και διάβασμα το 7,27% και σε μικρότερα ποσοστά με τον αθλητισμό και την παρακολούθηση τηλεοπτικών προγραμμάτων. Ένα ποσοστό 6,36% δήλωσε πως δε διασκεδάζει.

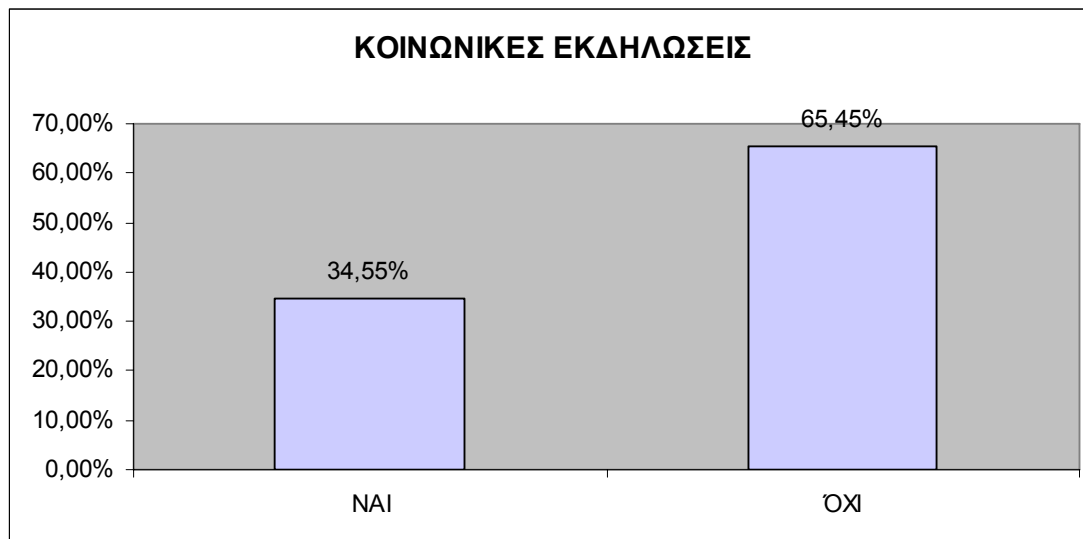

(Σχ.17)

Η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, οι άλλες ασχολίες και ο τρόπος διασκέδασης φανερώνουν πως τα ανεξαρτημένα άτομα επιλέγουν ποιοτικές δραστηριότητες .

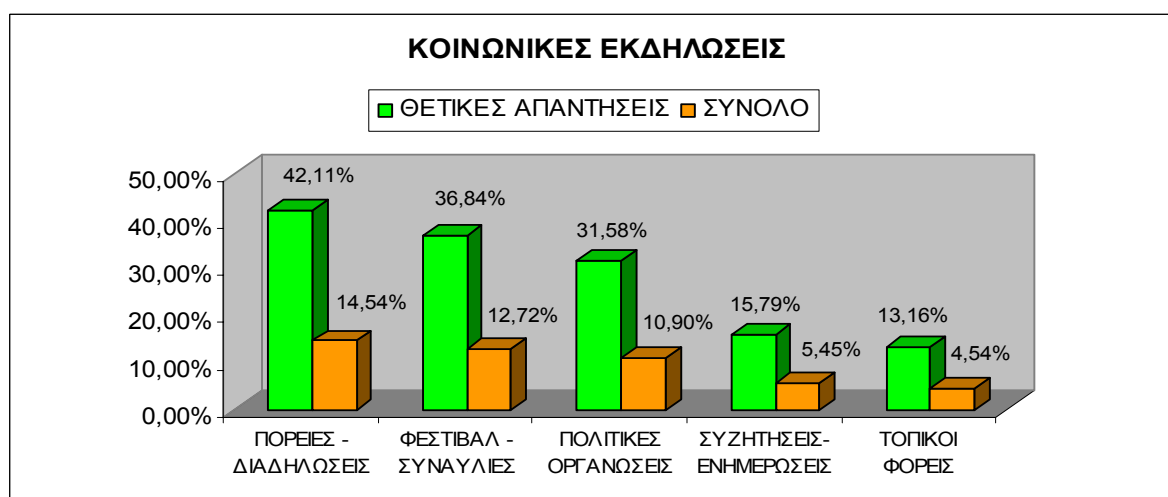
Ασχολούνται κατά κύριο λόγο με καλλιτεχνικές δραστηριότητες, με την Τέχνη της φωτογραφίας, της ζωγραφικής, της μουσικής. Η εμπλοκή των εξαρτημένων ατόμων με την τέχνη, από την έναρξη ακόμα της θεραπείας τους (ύπαρξη ομάδων Τέχνης στα συμβουλευτικά κέντρα), και η ανάγνωση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου του τρόπου ζωής προσδίδουν τον καταλυτικό ρόλο της Τέχνης στη θεραπευτική διαδικασία της απεξάρτησης. Η τέχνη είναι αυτή που εισάγει τον τοξικομανή στην πνευματική ζωή. Αξιοσημείωτα είναι τα μικρά ποσοστά που καταλαμβάνει η τηλεόραση όπως φαίνονται στα σχήματα 14&17.

Το 65,45% αναφέρει πως δε συμμετέχει σε κοινωνικές εκδηλώσεις ή στα κοινά ενώ ένα ποσοστό 34,55% απαντά θετικά στη συμμετοχή του σε αυτού του είδους τις εκδηλώσεις.

(Σχ.18)

Στο σύνολο του δείγματος το ποσοστό 14,54% συμμετέχει σε πορείες και διαδηλώσεις, το 12,72% σε φεστιβάλ και συναυλίες, το 10,90% σε πολιτικές οργανώσεις και ένα μικρότερο ποσοστό σε συζητήσεις ενημερώσεις και τοπικούς φορείς, το ποσοστό αυτό κυμαίνεται γύρω στο 5%.

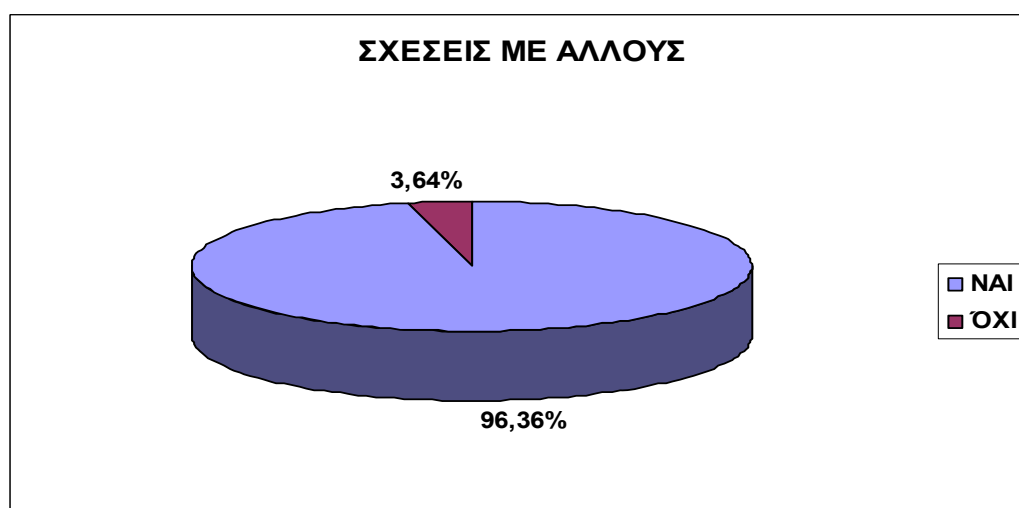
(Σχ.19)

Το 72,73% έχει κρατήσει επαφή με άτομα που βρίσκονταν μαζί στη θεραπευτική διαδικασία, ενώ το 27,27% δεν έχει διατηρήσει σχέσεις με παλιούς θεραπευόμενους.

(Σχ.20)

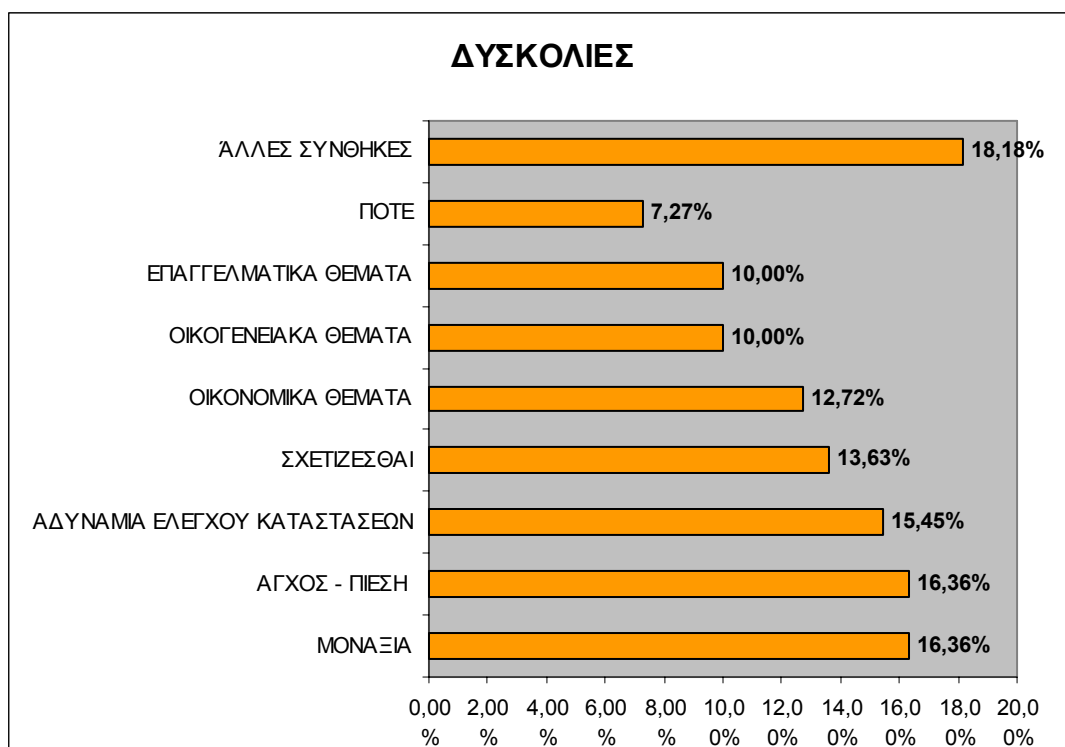
Ένας σημαντικός παράγοντας για τη διερεύνηση του τρόπου ζωής των ατόμων είναι και η ανάπτυξη δικτύου σχέσεων με άτομα εκτός θεραπευτικών προγραμμάτων. Φαίνεται πως η πλειοψηφία των ατόμων 96,36% έχει δημιουργήσει στενές, φιλικές σχέσεις με άτομα εκτός θεραπευτικών προγραμμάτων ενώ το ποσοστό απουσίας τέτοιων σχέσεων αγγίζει σχεδόν το 4%.

(Σχ.21)

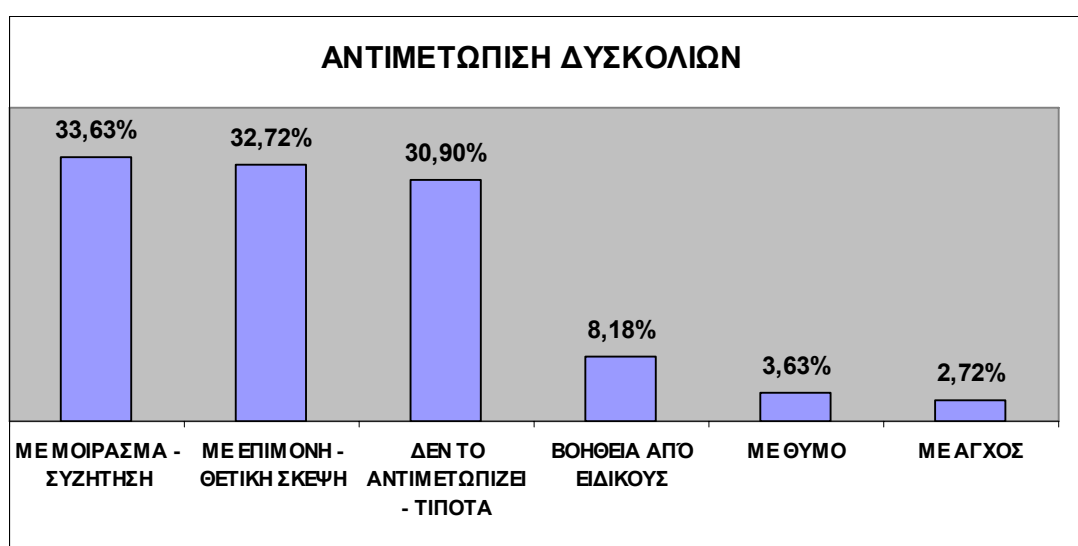
Οι σχέσεις με τους άλλους είναι ένας σημαντικός δείκτης κοινωνικοποίησης των ανεξαρτηθέντων.

Στόχος της συγκεκριμένης ερώτησης είναι να εντοπίσει ποιες συναισθηματικές καταστάσεις, ποια γεγονότα και θέματα δυσχεραίνουν τη ζωή των ατόμων. Και τα γεγονότα αυτά φαίνεται πως συνδέονται σε ποσοστό 16,36% με το άγχος και την πίεση που αναδύονται στη διαχείριση καταστάσεων και σε ποσοστό 15,45% στην αδυναμία ελέγχου καταστάσεων. Αδυναμία αντιμετώπισης της μοναξιάς αναφέρει το 16,36%. Προβλήματα γενικότερα με τις σχέσεις αναφέρει το 13,63% του δείγματος. Δυσκολίες ,επίσης, φαίνεται πως προκύπτουν και με οικονομικά θέματα σε ποσοστό 12,72%. Ποσοστό 10% συγκεντρώνουν τα επαγγελματικά και οικογενειακά θέματα ενώ ένα ποσοστό 7,27% φαίνεται πως δεν αντιμετωπίζει ποτέ δυσκολίες. Στην κατηγορία άλλες συνθήκες έχουν συμπεριληφθεί, ενδεικτικά σας αναφέρω τα προβλήματα υγείας, η απώλεια ατόμων, η μη ικανοποίηση από τον τόπο διαμονής κ.α. μια κατηγορία που συνολικά συγκεντρώνει το ποσοστό 18,18%.

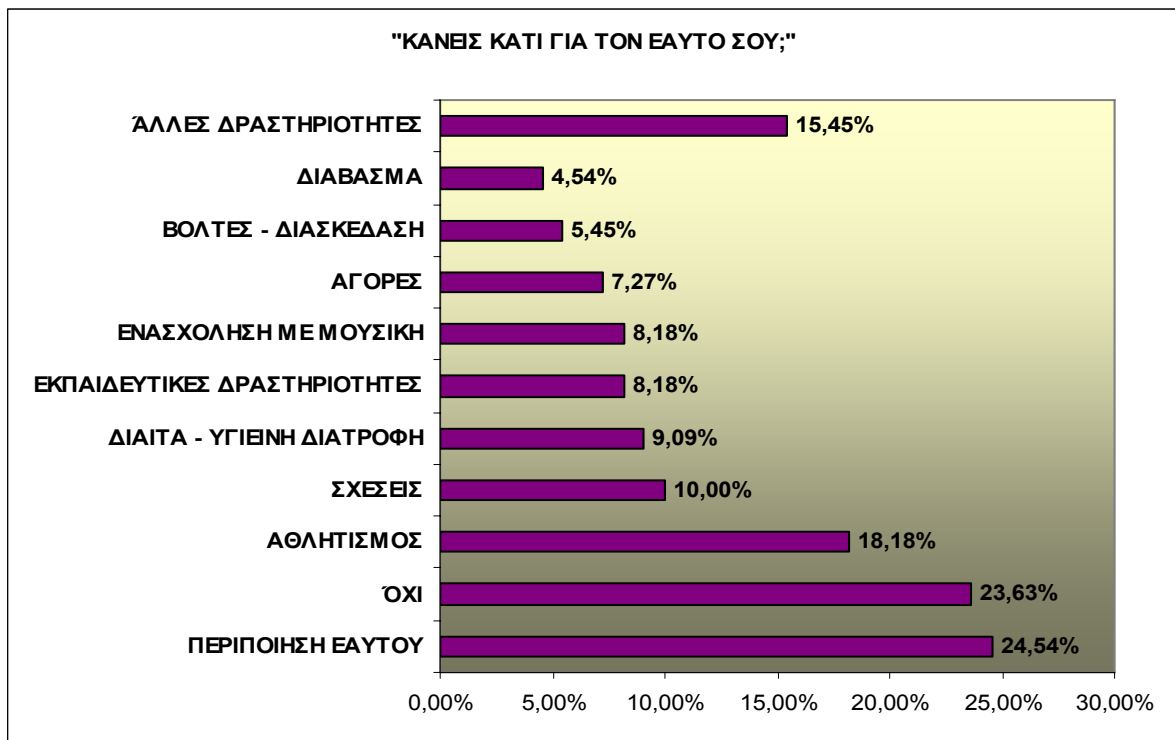
(σχ.22)

Στην ερώτηση πώς αντιμετωπίζεις τις δυσκολίες γίνεται η προσπάθεια εντοπισμού των τρόπων με τους οποίους τα άτομα αντιδρούν και απαντούν σε δύσκολες καταστάσεις και πώς χρησιμοποιούν τις ικανότητες που ανέπτυξαν και τις εμπειρίες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής διαδικασίας για τη επίλυσή τους. Φαίνεται λοιπόν πώς περίπου το 66,35% μπορούν να το αντιμετωπίσουν με τη συζήτηση το μοίρασμα την επιμονή και τη θετική σκέψη. Το 8,18% του δείγματος ζητά βοήθεια από ειδικούς, ενώ το 31%σχεδόν, δεν κάνει τίποτα για να το αντιμετωπίσει. Με εκρήξεις θυμού και άγχος απαντά περίπου το 3%.

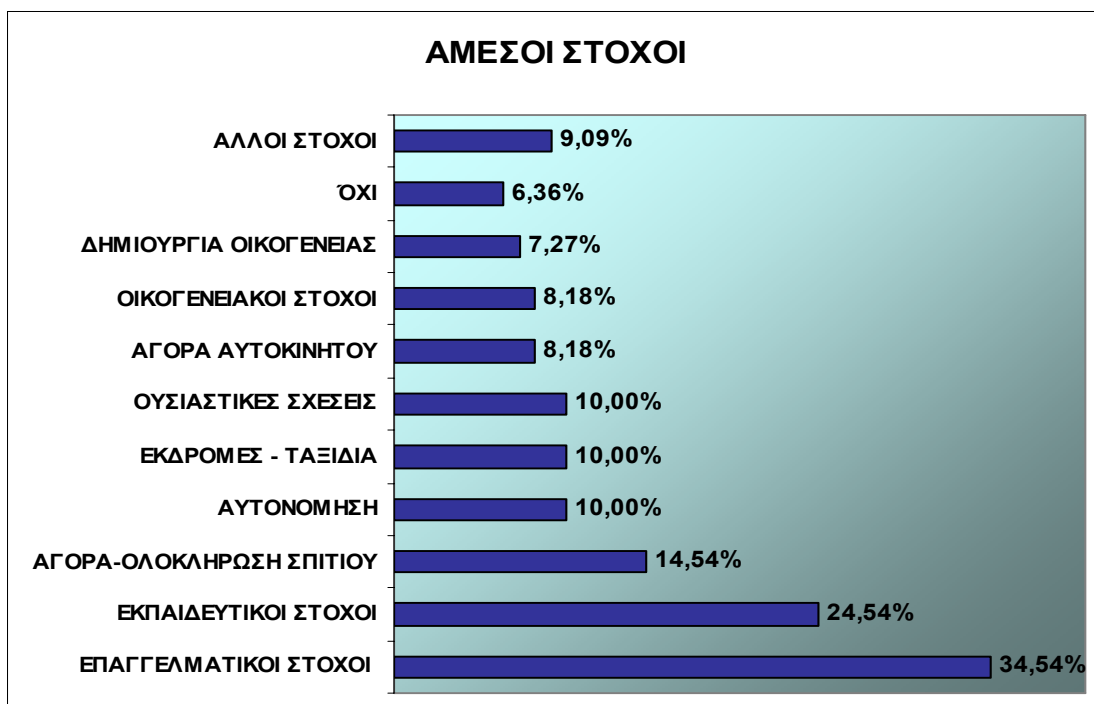
(Σχ.23)

Στην ερώτηση κάνεις κάτι για τον εαυτό σου διερευνάται η φροντίδα του εαυτού και πώς αυτή ορίζεται από τα άτομα. Το 23,63% αναφέρει πώς δεν κάνει τίποτα για τον εαυτό του, ενώ το 24,54% αναφέρει την περιποίηση, το 18,18% τον αθλητισμό, το 10% αναφέρει το υποστηρικτικό δίκτυο των φιλικών και διαπροσωπικών σχέσεων, γύρω στο 9% την υγιεινή διατροφή και από 8,18% συγκεντρώνουν οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες και η ενασχόληση με τη μουσική. Μικρότερα ποσοστά καταλαμβάνουν οι αγορές, η διασκέδαση και το διάβασμα. Στην κατηγορία άλλες δραστηριότητες έχουν συμπεριληφθεί η συμμετοχή σε ερασιτεχνικές ομάδες τέχνης, η συμμετοχή σε πολιτικές οργανώσεις, η παρακολούθηση πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.α. Όμως, επειδή έδιναν μικρά ποσοστά συγκεντρώθηκαν όλα σε μία κατηγορία «άλλες δραστηριότητες» με ποσοστό 15,45%.

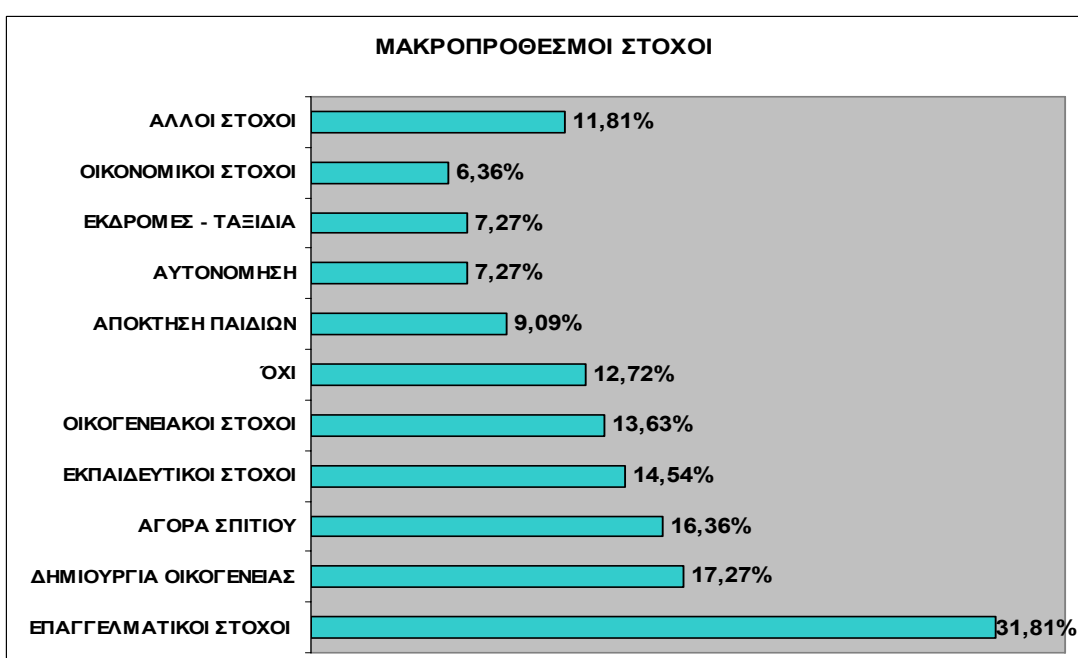
(Σχ.24)

Οι άμεσοι στόχοι των ατόμων του δείγματος συνδέονται με την επαγγελματική κατάσταση σε ποσοστό 34,54%. και περιλαμβάνει την καλυτέρευση των όρων εργασίας, την ανεύρεση καλύτερης εργασίας, τη δημιουργία δικής τους επιχείρησης. Το 24.54% αναφέρουν εκπαιδευτικούς στόχους όπως η εκμάθηση ξένων γλωσσών, η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και η συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια. Το 14,54% αναφέρει στόχους που έχουν να κάνουν με την αγορά σπιτιού ή την ολοκλήρωση της ανακαίνισης του χώρου που ζουν. Ένα 10% αναφέρει την αυτονομία από την πατρική οικογένεια, την οργάνωση εκδρομών και ταξιδιών και την ανάπτυξη ουσιαστικών σχέσεων. 8,18% αναφέρει την αγορά αυτοκινήτου και το ίδιο ποσοστό εμφανίζεται και στους οικογενειακούς στόχους. Η δημιουργία δικής τους οικογένειας αγγίζει το ποσοστό του 7,27%. Το ποσοστό των ατόμων που δεν αναφέρει καθόλου άμεσους στόχους είναι το 6,36%.

(Σχ.25)

Και οι μακροπρόθεσμοι στόχοι συνδέονται με τους επαγγελματικούς στόχους σε ποσοστό 31,81%. Η δημιουργία δικής τους οικογένειας φτάνει στο ποσοστό του 17,27%, η αγορά δικού τους σπιτιού αγγίζει το ποσοστό του 16,36%, οι εκπαιδευτικοί στόχοι το 14,54% και οι οικογενειακοί στόχοι το 13,63%. Η απόκτηση παιδιών το 9,09% , ενώ η αυτονομία και εμπειρία των εκδρομών και των ταξιδιών το 7,27%.

Η παρουσίαση αυτών των αποτελεσμάτων αποτελεί μια **πρώτη επεξεργασία** των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων του ερωτηματολογίου. Θα ακολουθήσει και περαιτέρω επεξεργασία των στοιχείων αυτών που θα συμπεριλαμβάνει και τον παράγοντα φύλο αλλά και τις διαφοροποιήσεις που μπορεί και να προκύπτουν σε σχέση με το τμήμα που έλαβαν χώρα οι θεραπευτικές διαδικασίες.

Μία ολοκληρωμένη έρευνα αξιολόγησης απαιτεί περιγραφή-επεξεργασία και σε άλλα πεδία του έργου του 18Ανω. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και πολύ σύντομα θα είμαστε σε θέση να σας παρουσιάσουμε μια πλήρη εικόνα της Μονάδας Απεξάρτησης.